

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarohie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

Triumful lui Bánffy.

Sibiu, 5 Noemvrie n.

Măne este ultimul termin, în care se mai fac alegeri. Se poate zice însă, că alegerile s'au sfârșit deja; pe care o constata chiar rezultatul lor, pe care o alegere, care se face azi, în Szentes, și una, care se face mâine, în Szarvas, — nu-1 va altera într-un nimic. Și rezultatul acesta este un succes neașteptat al guvernului, un triumf al lui Bánffy, care a făcut alegerile.

După datele cunoscute până în momentul acesta sunt aleși: 281 deputați liberali, 37 din partida așa numită „națională” (Apponyi), 48 kossuthiști, 6 ugroniști, (*lucus a non lucendo*, fiindcă Ugron a căzut), 21 din partidul popular, 10 afară de partide. Datele acestea ne arată cât pentru partidul liberal un câștig, față de sesiunea trecută, de 81 deputați, ceea-ce e foarte mult.

După politica de răsturnare ce a urmat-o guvernul „liberal” în anii din urmă, am așteptat într-adevăr, ca partidul său să fie cât de cât micșorat, și eată că el reese din nouele alegeri și mai numeros și mai puternic. Și încă e de însemnat un lucru: guvernul a cucerit teren tocmai dela partidele, cari în politica sa radicală, „bisericească”, l-au combătut mai pe față, mai sincer, anume dela partida apponyistă și fracțiunea Ugron. Câștigul de 81 cercuri se împarte în conta partidelor opoziționale astfel: dela partidul apponyist guvernul a câștigat 24 cercuri, dela așa numiții *disidenți*, ai lui Szapáry 20, dela fracțiunea Ugron 21, ear’ dela kossuthiști, tainicii guvernamentali, 16. Cele trei partide se pot numi toate, mai mult sau mai puțin *antiliberale*, întrucât au combătut, într-o formă sau alta, mai hotărât, sau mai puțin hotărât, politica „liberală” bisericască a guvernului, pe când fracțiunea Kossuth s’a declarat pe față „liberală”, în sensul „unguresc” al cuvântului, și a spriginit, pe ascuns și pe față, tendințele radicale ale guvernului. Eată de ce partida kossuthistă a fost cruțată, pentru-că pierderea ei nici nu face de fapt 16, ci numai 10.

E adevărat adevă, că guvernul a cucerit dela kossuthiști 16 cercuri, dar’ în

schimb și kossuthiștii au cucerit 6 cercuri guvernamentale, ceea-ce e și mai caracteristic, decât pierderea celor 16.

Cifrele acestea ne spun evident, că în campania electorală de acum schimbările întemplate în gruparea partidelor s’au făcut în cea mai mare parte pe chestiunea „politice” bisericesti, pe chestiunea „liberal” ori „anti-liberal”.

Astfel tendințele celor două curente mari: „liberalism” și „anti-liberalism” s’au cristalizat tot mai bine, apropiându-se tot mai mult către ascuși.

Chestiuni de drept public, chestiunea *cuotei*, ori-și-cât de actuală ar fi ea, precum și așa numitele „aspirațiuni naționale”, toate acestea n’au putut deștepta interesul publicului alegător; ele au fost întinuate, înăbușite de marea chestiune principală, mai largă și mai pătunzătoare: „liberalism” ori „antiliberalism”?

Și cu toate acestea „liberalii” au triumfat; cu toate acestea partidul guvernamental „liberal” a eșit întărit — în număr! Trebuie să accentuăm, că numai în număr, nu însă în forța internă.

Un lucru trebuie, adevă, remarcă. Majoritatea „liberală” este un produs artificial.

Motorul, care a produs această majoritate n’a fost convingerea sinceră despre bunătatea și pretinsa putere fericitoare a „liberalismului”, n’a fost însușirea ideală și entuziasmul curat pentru cuprinsul aceluși vas, care poartă vigneta seducătoare de „liberalism” — pentru-că vasul acesta de mult e gol, vigneta de mult e numai un fals, și motorul principal a fost: specula ordinară jidovească a „geșterilor”, ori ambiția câte unui „ștreber” cu bani în pungă, dar’ cu gol în inimă și căpătină. Mijloacele de luptă ale „liberalilor” nici n’au mai fost principiile „liberale”, ci banul și baioneta; ei nici nu s’au prea sdrobit cu vorbiri de program, cu desfășurări de principii, cu marcarea „politice” ce vor să urmeze; ei s’au restrâns la promisiuni „vicinale”, „locale”, accentuând interesele speciale ale singuraticelor cercuri, promițând întreviniri pe la guvern în cauze private ale alegătorilor — ori împărțind la bancnote, mănăcări și beuturi spirituoase.

Astfel „ideile liberale”, ori-cât de înfrumșetate, ori-cât de amăgitoare pentru masa plebeiană, au fost lăsate și ele

în camera învechiturilor, și eroii „liberali” s’au îndestulat a întrebuița mijloace mai eficace, mai simțite: banul și armata, corupția și forța brutală. În loc să mai apeleze la mintea și inima alegătorilor, ei au preferit a apela la stomacul lor, ori a le amenința spatele lor; în loc să atingă coardele mai nobile ale inimii catăteanului dornic de libertate, ei au preferit să atingă instinctivele lor dispoziții de foame și sete, ori dorul nesecat după aur...

Astfel „liberalismul” s’a dovedit de ceea-ce într-adevăr e: materialism, jidovism, capitalism internațional, domnia forței și a banului.

Cu mijloacele acestea s’a putut colecta numărul cel mare, dar’ turma astfel adunată nu se va pute ține la oaltă, pentru-că-i lipsește consistența, coherența. Egoismul, care a fost un motiv preponderant pentru majoritatea celor-ce compun această turmă de mameluci, el însuși va fi și elementul distrugător al partidului „liberal”.

Sânt motive psihologice și etice, cari operează la sigur, latent și neobservat, și cari vor produce disoluțiunea neîncungibilă în colosul ce se numește partid „liberal”.

Aceasta o cam simțesc și organele liberale, cari ori-și-cât de mult iubilează, totuși se simte că iubilarea nu e isvorită chiar din fundul inimii. Ba printre șire se poate binișor ceti chiar teama, care i-a cuprins la constatarea acestui neașteptat triumf al „liberalismului”. Cu atât mai legitimă este această teamă a lor, — nădejdea noastră, — că în șirul celor mulți, în șirul mării majorități sânt „mulți chemați, dar’ puțini aleși”. Ba s’au străcurat printre ei chiar și — *re-visioniști*.

Un element mai străin într-un colos poreclit „liberal” decât acest fel de oameni, cari vor chiar răsturnarea operei liberale, a legilor „bisericești”, nici că se poate. Acest element va fi germenul, care va încolți încetul cu încetul, pentru a produce desbinarea internă și disoluțiunea.

Procesul acesta va urma cu atât mai sigur, cu cât coherența internă a colosului nu se întemeiază pe nimic stabil, principal.

În categoria aceasta de idei putem zice, că „liberalismul” din Ungaria și-a

făcut ultimul triumf. Gloria învingerii ce a raportat este ca și ultima fălăire a unei luminări ce se stinge. Victoria lor este — pîrchică.

Triumful lui Bánffy este începutul sfîrșitului pentru întreg sistemul „liberal” din Ungaria. — E și timpul suprem, ca sfîrșitul acesta să urmeze cât mai curînd. Credem, că succesul lui Bánffy e un succes, care va accelera acest sfîrșit.

Triumful lui e și sfîrșitul lui.

Sibiu, 5 Noemvrie n.

(*) **Liga din București.** Lui Kel. Ért.

I se telegrafează din București, că diferențele ce au existat de multă vreme între cele două Ligi din București vor fi aplanate în timpul cel mai scurt, ear’ Ligile se vor uni, pentru a pune basă unei acțiuni comune și energice. Comitetul cel vechiu al Ligei, a exmis adevă doi delegați, cu însărcinarea, ca aceștia să înceapă pertractări cu noul comitet asupra modalităților împăcării, statorind forma delatării diferențelor și formalitățile împăcării, ear’ rezultatele acestor pertractări sînt satisfăcătoare, pentru-că încă în decursul lunii acesteia va fi convocat congresul Ligei, ca să facă o nouă alegere de comitet, în care vor fi reprezentate ambele comitete actuale. Tot acest congres va decide și asupra noiei acțiuni, cu care Liga va intra în luptă pentru chestiunea națională.

Notăm, că știre directă despre acest în-bucurător eveniment încă nu avem.

(*) **Despre Bánffy.** „Frankfurter

Zeitung” vorbind despre alegerile dietale din Ungaria, trimite baronului Bánffy următoarele grațiosități: „A fost timpul suprem ca alegerile să se termine, căci altcum întreaga armată a monarhiei nu era destulă spre a fi folosită în lupta electorală. Presa guvernamentală și-a dat la început sîlînțe a presenta ca neînsemnată ciocnirile sîngerose, — dar’ faptele vorbesc mai bine decât înfrumșetările oficiale. Au fost nu numai răniți, ci și morți; ear’ împregiurarea, că din Austria încă a trebuit să fie recuirită armata, arată la înțeles că de vehementă a fost lupta. În fruntea partidului guvernamental stă azi Bánffy, care încă pe vremea când era fîișpan a aretat că e „*snaidig*” în a face alegeri, și se putea ști înainte, că sistemul pe care l-a folosit atunci în „*mîc*”, îl va folosi de astă-dată în „*mare*”. Așa s’a și întemplat. E de cea mai mare

urgentă, să se pună odată capăt unei astfel de lupte electorale, care e adevărat *scandal pentru Europa civilizată*. Lucrul principal e, să se redea alegătorilor sinceritatea, și să se asigure pe seama cetățenilor din Ungaria dreptul de a intra în lupta electorală sub condițiuni egale.”

Dacă *Frankfurter Zeitung* crede, că aceste adevăruri vor fi înțelese de „*snaidig*” Bánffy — se înșală amar. Am văzut-o doar, cum organele sale oficiale și semioficiale ni-au spus-o, că alegerile au decurs „în cea mai perfectă ordine”, — și că lumea era în-suflețită de principii nu de — *beutură*!!

(*) **Bánffyade.** Ministrul-president Bánffy nu e mulțumit cu succesele avute la alegeri, ci voește să mai stoarcă încă și alte mandate din mîna opoziției. În întregul *Bánat* nu s’a ales decât un singur deputat opozițional, preotul rom.-cat. și redactor al unei foi populare germane din Timișoara, *Dr. Blaskovits*. Cetim acum în ziarele din capitală un comunicat *oficios*, de cuprinsul, că mandatul acestui energetic preot va fi atacat prin petițiune și pe motivul, că președintele de alegere, notarul public din Vinga, *Szathmáry Lajos*, nu a depus jurământul prescriis în lege, înainte de a-și începe funcțiunea; și prin urmare s’a comis o greșală de formă. Nu-i vorbă, greșala de formă e mare, și alegerea va fi fără îndoială nimicită, ear’ mandatul dlui *Blaskovits* cassat. Vorba însă e, că de ce s’a comis greșeala, și de ce nu a depus jurământul legal dl *Szathmáry*, președintele de alegere??

Sîntem aplecați a crede, că *din adins*, pentru a pute lăsa guvernului o ușă deschisă, pe care să eșe și să-și bată joc de alegători. Oare pentru astfel de greșeli, comise cu *intențiune*, nu se adă nici un paragraf în legile țerii??

(§) **Au. sau Arg. ?** În Statele-Unite din America ieri în 4 Noemvrie, s’a jînut alegerea de președinte. Partidele au dus o luptă electorală înverșunată, fiind vorba nu de persoane, ci de — *principii*. Nu candidații aveau să eșe învingători din urmă, ci unul din semnele puse în fruntea acestor șire, adevă: *Au. sau Arg.*, ce înseamnă atîta că: *Aur sau Argint?* *Mac-Kinley* a fost candidatul acelora, cari sînt aderenți ai valutei de aur, ear’ *William Briant*, candidatul alegătorilor cari se înșuflețesc pentru argint. Și fiindcă pentru aur sînt: capitaliștii, bancarii, oamenii cu

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Englezii și capitala lor.

— Schiță —

de

Victor Ardeleanu.

Londra, 26 Oct. 1896.

(Urmare și fine.)

Temperatura. — Ceața. — Trenuri subterane. — Monumentele Londrei. — Spiritul comercial. — Caracterul Englezului. — Religiozitatea lui. — Trăsături caracteristice. — Vieța socială. — Sânge rece.

Ceața este una din cele mai neplăcute specialități ale vieții din Londra.

Cea mai puternică lampă diferențială electrică își apare ca o pată roșietică, gazul ca mici peteci galbene; fîi este literalmente imposibil să-ți vezi mîna la o distanță de 40 centimetri.

Pe stradă te ciocnești, când de un felinar, când de o persoană ce vine în direcțiune opusă invers; toată lumea suferă atunci de dureri neuralgice la cap, mulți perd sau fîi vîd micșorate facultățile mentale pentru timpul, căt Londra nu mai este decât un mormînt unde ești îngropat de viu. Din fericire aceste apariții nu durescă nici-odată mai mult de două sau 3 zile și nu este decât de 2 sau 3 ori pe an.

Ceața ordinară, care și ea e destul de extraordinară și de pernicioasă începe în Octomvrie și continuă cu întreruperi de zile de ploaie și zăpadă, până pe la finea lui Ianuarie.

În căminurile engleze focul nu se stinge din Septemvrie până pe la mijlocul lui Iunie. Friguri mari însă sînt foarte rari și termometrul în lunile de iarnă, se ține cu preferență în giurul punctului de ghiță.

Câte-odată în Februarie e foarte frumos și cald altă-dată în Iulie trebuie să faci foc.

Englezii n’au sezonuri propriu zise; ceea-ce se zice și ceea-ce este adevărat este: că o persoană, care poate suporta clima engleză, poate suporta ori-ce climă din lume căci mai rea ca cea de aci nu există. Mulți din tinerii germani, cari vin aci pentru a studia comerțul, cad bolnavi după 3 sau 4 luni și dacă nu se întorc în grabă în al lor „*Vaterland*” — unde ar fi făcut mai bine să rămîna de la început — bolesc cu lunile și devin foarte anemici pentru gloria de a în-vîta englezește.

Aerul foarte aspru și rece când vîntul vine din Nord și din Ost devine cald, lănced și obositor când vîntul vine din Sud și Sud-Vest.

Curentul de mare numit *Mexican Golf Stream* încălzeste și temperază temperatura insulelor, care din cauza lipsei complete de munți este expusă atîtor variațiuni rezezi dependente numai și numai de direcțiunea vîntului.

Pentru a protegia plămînilor, damele și bolnavii de piept poartă legat de gură un fel de strîcuroare, care împedecă fumul și particulele de cărbune aflătoare suspendate în ceață de a intra în gură. Acest aparat, care nu e de loc grațios, trebuie, că e de mare serviciu, cu deosebire pentru lumea ce se folosește des de trenurile subterane, în care devii negru ca un hornar.

Aceste trenuri, pe cari circulația este enormă, sînt mînate cu vapor ca toate trenurile și dacă vî spun, că ele se urmează tot la 5 minute în ambele direcții vî puteți face o idee despre fumăria, prin care trebuie să treci.

Din distanță în distanță un fel de urloiu conduce fumul afară pe stradă astfel, că nici

pe stradă nu scapi fără de a fi afumat, mai mult sau mai puțin.

Cele două linii subterane formează două cercuri concentrice.

O altă linie transversală se va construi peste scurt timp.

Trenul electric, care trece pe sub apă (sub Tamisă) a fost construit în 1892 prin doi ingineri, un Francez și un Englez pentru a demonstra posibilitatea unui tren submarin între Calais și Dover.

Aceasta funcționează perfect de bine și fiind-că la acel loc Tamisa are o lărgime de peste un kilometru multă lume se servește de el din economie de timp.

Englezii, popor eminentamente comercial nici-odată nu s’au îngrijit mult pentru înfrumșetarea capitalei lor. Monumente sînt relativ puține și de o valoare artistică foarte mediocră.

Între acestea statua *Shakespeare*, care n’ar face mare onor nici chiar unui mic oraș de provincie. Parisienii au ridicat o statuă cu mult mai frumoasă aceluiași literat în orașul lor.

Adevărat, că Shakespeare nu se bucură aci de aceeași mare popularitate, de care se bucură pe continent și cu deosebire la Nemți. Cu mare precauțiune părinții opresc copiii/lor prea tineri de a merge la „*Terry’s Theatre*”, unde cel mai mare tragedian din lume, Henry Irving, și cea mai vestită tragediană, Mis Ellen Terry, interpretează cu atîta perfecțiune dramele Shakespeareane. Le este frică să nu influențeze asupra caracterului lor o poetisare prea sublimă a pasiunii violente.

Crystal Palace este o zidire monumentală din cele mai grandioase, dară grandioasă numai prin dimensiunile ei extraordinare și prin parcul și fântănilor săritoare ce o încun-giură. Aceasta imensă clădire, făcută numai

din fer și sticlă, a fost ridicată pentru expoziția universală din 1851, care era destinată a eclipsa expozițiile din Paris. Succesul însă a rămas mediocru, și de atunci Londra nu a mai făcut nici o încercare de expoziție universală.

British Museum conține biblioteca cea mai mare din lume. În catul suteran păstrează cu mare grijă pergamentele grece și romane. Catalogul tuturor cărților, nimic decât catalogul, este un op de douăsprzece mii de volume. Negăsind cu toate acestea, un diționar român, bibliotecarul îmi promisese a comanda unul numai decât după indicațiunile ce i-le-am dat și pentru care mi-a mulțumit. *British Museum*, precum și celelalte muzee londoniene sînt iluminate cu electricitate până seara la 11 astfel, că poți să le vizitezi cu răgaz, pe când în Franța și Italia în genere n’ai decât un timp foarte limitat. Iarna deja la 4 ore ești pus afară.

Imperial Institute este unul din cele mai vaste muzee prin dimensiunea sa.

Trebuie să-ți consacrî deplin două zile, ca să-ți faci o idee despre el. Partea cea mai mare este rezervată pentru obiecte originale venite din imperiul indian. O parte din el conține reproducțiile a aproape tuturor monumentelor mai importante din lume. Astfel găsești între altele o reproducție în mărime a originalului *Columnnei lui Traian* din Roma. Piedestalul *columnnei* nu e produs, de aceea poți vedea sculpturile mai deaproape ce la originalul din Roma și poți distinge mai bine în scenele din războiul Daciei costumurile luptătorilor, care cu puțină diferență este costumul de astăzi al țeranului ardelean.

Nu pot să vî fac o descriere despre *Buckingham Palace*, reședința oficială a reginei, de oare-ce intrarea este interzisă, chiar

și când regina este absentă. Constituția limitată mînim u l cheltuelilor curții regale în timpul căt aceasta stă la Londra. Regina, ca să se sustragă acestei constrîngerii, nu stă decât două zile pe a n în capitală, petrecînd restul timpului la Balmoral, la Windsor și la Osborne.

Este foarte econoamă regina regatelor unite. Ea poartă și titlul de împărăteasă a Indiei, dară nici-odată nu a luat osteneala să plătească o vizită imperiului seu asiatic. Afară de exagerata-i economie, i-se mai reproșează augustei persoane un alt mic viciu, acela de-a iubi peste măsură beutura națională *whisky*. Anul viitor în Iunie se va sîrba al 60-lea aniversar al domniei sale. La festivitățile ce se vor face, — după „*Daily Telegraph*” de ieri — regina ar avé de gînd se invite pe suveranii Europei. Deasemenea o expoziție națională va avé loc în *Crystal Palace* pentru același scop.

Ce privește teatrele, Londra e de parte de a oferi ceea-ce poate oferi Parisul. Avem însă opera italiană cu artiști de primul ordin, toți Italiani, bine înțeles. În 1891 s’a zidit prima operă engleză; deschiderea ei fu un adevărat eveniment național și locurile s’au plătit cu un preț ne mai pomenit până atunci în anele teatrale: 100 funți sau 1250 fl. o loge. Sullivan, autorul prea cunoscutei și prea reușitei operette „*Mi-ka-do*”, compuse pentru această ocazie opera „*Ivanhoe*” care avî mare succes pe lîngă fiii lui Albion, în genere destul de ignoranți în de ale muzicii. Cei competenți însă au găsit, că „*Ivanhoe*” este mai mult sau mai puțin un plagiat după creațiunile de ale lui Gounod, Wagner și Rossini. După vre-o 80 reprezentații, opera engleză și-a închis porțile pentru a le redeachide unei trupe dramatice franceze cu *Sarah Bernhardt* în frunte. Astăzi opera

avere, — ear' pentru argint sînt oamenii mai de rînd: primul a fost considerat de candidat al aristocrației financiare, ear' cel din urmă de candidat al — socialiștilor. Participarea la alegere a fost colosală. Aproape patruzece de milioane de alegători s'au folosit de dreptul lor electoral. Rezultatul final e, că *Mac-Kinley* a fost ales cu o majoritate de 242 voturi. A învins *aurul*, adică: capitaliștii.

(*) **Deschiderea parlamentului.** Prin reescript regal s'a fixat ziua deschiderii parlamentului nou, alcătuit după chipul și asemănarea ministrului-president *Banffy*, pe 23 Noembrie n. e. Cu toate acestea prima ședință a camerei deputaților se va ține, conform informațiilor lăpăte din partea ziarelor ce stau aproape de guvern, abia în 26 Noembrie. Regulamentul casei dispune adică astfel, că deputații de nou aleși, sînt datorți în ziua a treia dela ziua fixată a se intruni în sala de ședințe, unde apoi se vor constitui în mod provisor, sub prezidenția celui mai înaintat în etate dintre dîșii. Cel mai bătrîn deputat e și de astă-dată, întocmai ca în sesiunea trecută, dl *Lancsbery*, deputatul *Recașului* (comit. Timiș). În această ședință se va comunica deputaților ziua în care M. Sa Monarchul va deschide prin mesagiu de tron sesiunea parlamentară. După deschiderea oficială a sesiunii se va constitui apoi camera deputaților în toată regula. Se crede, că prezidenția se va oferi și de astă-dată, fostului ministru de justiție și fostului president *Szidgyi Dezső*.

(§) **Un prognostic.** *Reichswehr* ocupându-se cu scrisoarea contelui *Szapáry László*, prin care acesta a anunțat ministrului-president *Banffy* că intră în partidul liberal, și anume se alătură la elementele conservatoare ale acestui partid, face următoarele observări: „Din multe părți scrisoarea contelui *Szapáry* e privită ca prevestirea unei rupturi ce se va ivi în partidul liberal. Negreșit, că unitatea unui corp atât de mare, și în cele interne nu prea omogen, va suferi în decursul lungii sesiuni parlamentare. La actualele alegeri mulți politicieni de mare trecere, cari aveau paridele lor personale, mai mari sau mai mici, au fost scoși din parlament, și această împrejurare a dat naștere unei indispoziții, invidii și vătămări de ambițiune. Afară de aceasta, în sinul partidului liberal se găsește *agrariști* moderați, și *mercantiliști* fanatici, sub unul și același acoperământ. Chestiunea cuotei și a pactului, apoi statisticarea administrației, nesmintit că lucră va aduce pe mulți în conflict cu intențiunile guvernului, și guvernul va avea grea muncă ca să-și împace. Scrisoarea contelui *Szapáry László* trebuie privită dară ca prima verigă din lanțul neînțelegerilor, ce se vor naște în partidul liberal”. Atăta din *Reichswehr*. — Din partea noastră adăugăm, că până acum *doisprezece* deputați guvernamentali, aleși ca aderenti ai partidului liberal, au declarat întocmai ca și contele *Szapáry*, că se vor alătura la „elementele conservatoare” din partidul liberal, — și

dacă nu vor fi primiți, vor eși din sinul partidului. Și verosimil această are să fie prima decimare a marelui partid de mameluți.

Cele toate înainte!

(*) **Luptă pentru biserică.** Știrile primite din București ne spun, că lupta pentru apărarea drepturilor sfinte ale bisericii române călce în picioare prin detronarea Metropolitului *Ghenadie*, va reîncepe pe linie mare în țeara întreagă. Se vor ține întruniri publice nu numai în capitală, ci prin toate orașele principale din țeară. Lupta o duce de o parte partidul dlui *Eleva*, — ear' de altă parte partidul conservator. Prima întrunire mare a conservatorilor va avea loc Duminecă, 27 Octombrie v. (8 Noembrie n.), la orele 2 p. m., în sala Dacia, unde domni Al. Lahovary, T. Ionescu, N. Filipescu și alți oratori distinși vor lua cuvîntul. Dl Lascăr Catargiu, șeful partidului va arăta la sfîrșitul întrunirii, trista situație în care se află țeara sub regimul actual, și va termina îndemnând cetățenii la luptă pentru a-l răsturna, căci dela începutul venirii sale la putere a debutat prin înjosirea vazei bisericii ortodoxe române.

Dl Catargiu va arăta apoi bazele pe care a stabilit campania și agitația în provincie, și va indica zilele în care se vor ține întruniri la Craiova, Iași, Galați, Brăila, Pitești, Ploiești, Severin etc., unde oratori dela centru vor merge a vorbi alături cu partizani din localități.

(§) **Mandate dubioase.** Se șvonește, că dintre deputații guvernamentali, de nou aleși, șapte s'ar fi ales fără a fi avut dreptul de a alege, și prin urmare nu puteau fi nici aleși. Firese lucru, că mandatele lor vor fi atacate prin petițiuni, și — (dacă se va învîl *Bánffy*) vor fi nimicite. Prin petițiune va fi atacat și mandatul deputatului *Biedermann*, care e companistul unei firme mari financiare din Viena (ce are să însemneze atîta, că șpesele electorale le-a purtat singur, din propriul său avut) dar' nu știe nici un cuvînt ungurește, ear' în înțelesul legii electorale, numai astfel de cetățeni pot fi trimiși la dietă ca deputați, cari știu ungurește. Motiv destul de grav pentru a pute fi nimicit mandatul jupânului *Biedermann*; dar' tînează la vedere, că noul deputat va pute ușor să luete cuvîntul „igen”, ear' ca deputat guvernamental mai mult nu trebuie să știe ungurește, se crede că ceata colegilor sei mameluți îl va verifica fără nici un scrupul.

Italia și Muntenegru.

(g. a.) De când apăruse pentru prima-dată știrea despre logodirea prințului moștenitor al Italiei cu principesa Elena a Muntenegrului, — cam cu cinci luni înainte de asta, — ne-am exprimat hotărît părerea, că o astfel de căsătorie ar avea negreșit și însemnătate politică în mai multe privințe. Părerea aceasta nu ne-a alterat-o nici constatarea informațiilor din toate părțile și isvoarele, că prințul

moștenitor italian, el, alegându-și nevasta în persoana ficei principelui Nikita, nu s'a căluzit decât numai și numai de sentimentul iubirii covârșitoare. Dacă n'ar fi altă dovadă pentru aceasta, ne-ar ajunge împrejurarea, că așa zisul „reson de stat” cerea poate să-și aleagă drept consoată vre-o princesă din familiile domitoare mai vechi, mai puternice, mai cu vază și — mai bogată, ear' nu una dintr-o dinastie ce nu număra nici o sută de ani, s'eracă de tot, domnind numai peste vre-o 250.000 de locuitori fără altă vază, decât că știu să se bată vitejește cu Turcii.

Toate câte s'au scris în ziare despre principesa Elena o înfățosează ca o femeie de frumșetă răpitoare, cu expresiunea ochilor nespus de blîndă-învîgătoare și de o purtare fermecătoare; astfel că dela prima întîlnire cu ea a prințului moștenitor italian, acum doi ani, la înmormîntarea Țarului Alexandru III., se dusese liniștea sufletească a lui Victor Emanuel o fi fost însă prințul moștenitor de logodnica-i, earăși e lucru cert, că nu o căpeta de nevastă fără învoirea prealabilă a Țarului. Ba și mai mult: tatăl Elenei, pe care Țarul Alexandru III. îl numise la timpul seu „singurul prieten sincer” al seu, de sigur el însuși a întreat mai întîiu la Petersburg: oare iertat este, că fiica-i să se îndrăgostească și ea de actualul ei soț?

De nefăgăduit este, că fără a urmări scopuri politice, Țarul nu și-ar fi dat învoirea la căsătoria aceasta. Ce scopuri sînt acestea, va eși la iveală mai tîrziu, ba a eși chiar ceva și până acum.

Insuși regele Umberto I. a lăsat să se înțeleagă această însemnătate, în răspunsurile ce le-a dat deputațiilor senatului și camerei italiene, care își prezentă felicitățiunile lor în prezina cununiei, 23 Octombrie, în palatul regal. Eată ce a zis regele senatorilor:

„Cele două dinastii, care se unesc acum, au de comun, precum a-ți scos la iveală, vitejia cavalerescă, iubirea de patrie și opintiri cinstitute pentru a elibera popoarele lor”.

Ear' cătră deputații camerei:

„Salutul din partea camerei mă atinge în mod deosebit de plăcut, de oare-ce el este expresiunea sinceră a unitii dinastiei cu acea națiune, care este scutul și pîvaza independenței patriei”.

Și mai departe:

„Alegerea ce a făcut-o fiul meu, în persoana soției sale din sinul unui neam viteaz, care a apărut independența națiunii sale și a redobîndit-o, manifestează sufletul lui. Casa mea și cea a Muntenegrului însemnează eliberare și independență”.

Clar, cât se poate de clar, nu lipsește decât numele țerilor ce au să fie „eliberate” și făcute „independente”. Din momentul rostirii acestor

cuvinte s'au dat pe față mai multe semne care dovedesc însemnătatea politică a unitii celor două dinastii, dar' ne vom mărgini numai la următoarele.

Representantul Muntenegrului la Constantinopol avea până acum titlul de „agent diplomatic”; după nuntă principelui Nikita, i-a dat titlul și rangul de „trimis extraordinar pe lângă M. Sa. Sultanol”.

A apărut știrea venită din Țetinie, că în anul viitor principele Muntenegrului va ridica țerișoara sa la rangul de „marele principat”; și că este sigur de consimțământul tuturor statelor. Știrea n'a fost desmîntită până acum.

În *Národ*, ziarul de căpetenie al radicalilor din Sârbia, cari au legături intime cu curtea din Țetinie, a apărut acum cătăva vreme informația, că Sultanol are de gînd să-și transpună suveranitatea sa asupra țerilor Bosnia-Ertegovina, — Sârbiei și Muntenegrului. Ziarul curții montenegrine *Glas Tîrnagorja*, reproduce întreaga informație fără comentariu. Ear' în numărul din urmă acest ziar scrie:

„În Italia se află mulți bărbați de stat și patrioți, cari au convingerea, că este în interesul propășirii (?) a promova ideea unei mari Sârbii și a lucra întru realizarea ei. Poporul sârb așa dar' pune cele mai bune speranțe ale lui pe principesa Elena, viitoarea regină a Italiei. Ea va fi cea bună reprezentantă a cauzei sârbești pe tronul italian; ea nici-odată nu va uita de scumpul ei Muntenegru și de Sârbii, rudele ei. Grație principesei, Muntenegru are acum un aliat și prieten nou și puternic”.

Nu confirmă oare toate aceste declarațiuni și manifestațiuni părerea noastră exprimată dela început, că încuscrirea celor două dinastii de pe ambele țermuri opuse ale Marii-Adriatice are însemnătate politică, și încă mare, mai ales în primul rînd privitor la monarhia noastră? Departe ne-ar duce și nici nu vom să tragem aici, pe față, toate concluziile și combinațiunile posibile din aceste semne și manifestațiuni, căci ne-am expune, poate, a fi timbrați ori de pesimiști ruginiți, ori și ceva mai rău. Dar' totuși, așa în treacă numai, fără voce, ni-se rătăcește fugitiv privirea, afară de Bosnia-Ertegovina, și asupra fașiei aceleia de pămînt, înguste ca ața, ce desparte țeara Munților-Negrii de Marea-Adriatică, fașie, care poartă în geografie denumirea oficială „Bocca di Cataro”. Tare ne-am înșela dacă am tăgădui, că „cele mai bune speranțe” de care vorbește *Glas Tîrnagorja* nu se refer și la această fașie îngustă...

Fără voce ne aducem aminte de vorba delegatului guvernamental sârb Gyurkovici, rostită în ultimele delegațiuni, vorba ceea: „de azi într-un an vom sta față în față cu o situațiune foarte schimbată în țerile balcanice”.

La mormîntul lui Gozsdu.

— Correspondență particulară. —

Budapesta, 2 Noembrie n.

Tinerimea universitară română din Budapesta, și-a însușit bunul obicei de a peregina în fiecare an și anume la „ziua morților” la mormîntul marelui mecenat român, *Emanuel Gozsdu*, pentru a-i aduce tributul recunoștinței, cu care-i datorează.

Pelegrinajul acesta se face la „ziua morților” după cîlindarul nou, căci după cel vechiu căpeteniile capitalei Ungariei nu dau voce. Pelegrinajul s'a făcut Duminecă trecută.

(*Pregătiri*). Multimea de stipendiști din fundațiunea Gozsdu, care ascultă la universitatea de aici, încă de multă vreme s'a întrunit pentru a face pregătirile necesare, ca sîrbarea pelegrinajului se reîncească pe deplin. Spre acest scop ea s'a constituit și și-a ales de președinte pe juristul *N. Mănoiu*. A învitat apoi familiile române ale coloniei din Budapesta, și Duminecă la orele 2 d. a. am pornit cu toții înspre cîmterul din str. Kerepesi, unde zac osemintele marelui Gozsdu.

În frunte mergeau doi tineri universitari, cari duceau frumoasa cunună din foi de palmă și împodobită cu roze, de care atrîna falnicul tricolor românesc, care atrăgea atențiunea multimei ce împopula strada.

(*Un incident*). Ajunși la poarta principală a cîmterului, un căpitan de poliție districtual a aflat de bine, ca să nu desținerim universitare voce, ca se facă vre-o manifestațiune la mormîntul lui Gozsdu, pe cuvînt, că la aceasta trebuie învoirea căpitanului-suprem de poliție al Budapestei. La întrevîenirea strînică a universitarilor și indeosebi la a dlui *N. Mănoiu*, căpitanul s'a mai domolit și a rămas de tot plouat, cănd i-s'a pus sub nas concesionul din partea căpitanului-suprem al poliției din capitală.

(*La mormînt*). Ajunși la mauseleul frumos, în care zac osemintele marelui mecenat român, o multime de străini s'au îngrămădit și și-au descoperit și ei capetele și au ascultat frumoasele cîntări și potrivitele vorbiri, pe care, ce bine ar fi fost să le fi înțeles, și să se fi conșins de adevărurile spuse în ele.

După depunerea cununii, bine organizatul cor în patru voci al universitarilor români, dirijat de cătră dl *Ioan Cadariu*, jurist, a cîntat frumoasa și duioasa compoziție a lui Porumbescu: „Adusu-m'am aminte”. Preciziunea și acuratețea cu care a fost cîntată compoziția aceasta a fericitului Porumbescu ni-a dovedit înadestul, că ce e omul în stare să facă, atunci cînd vrea să facă. Laudă membrilor din cor și indeosebi conducătorului, dlui *Ioan Cadariu*.

Au urmat apoi frumoasele vorbiri ale dlui *N. Mănoiu* și I. Chendi, pe cari sper a vi-le pute pune la dispoziție în întregime.

La sfîrșitul vorbirii dlui Mănoiu, corul cîntă „Finită-i calea lui”, de Schubert, ear' după-ce vorbi dl Chendi se întonă cîntarea: „Cu sfîinții odihnește”, de Vidu, după care ne depîrtăram cu toții.

Seara a urmat o convenire, la care au luat parte la vre-o sută de persoane.

engleză este transformată în Café-Concert sau Music-hall, mîne poate să o găsească transformată în tabernacle sau în biserică protestantă.

Întru tot și întru toate spiritul comercial predomină pe Englez. Astfel Dumine a toate localurile de petreceri fiind interzise, proprietarul unui Music-hall din Oxford Street își închiriază localul pentru meetinguri religioase. Astfel pe aceleași scînduri, unde peste săptămână auzi cele mai obștine cîntece, Dumineca poți auzi cântînd gloria lui Dumnezeu. Insularul nu vede nici un inconvenient în aceasta și arătîndu-te surprins îți va răspunde, că nu locul sîfîște pe om, ci omul sîfîște locul. — În music-hall-uri și în ballet-uri Londra este cu mult superioară Parisului. Nici-odată n'am văzut ballet-uri executate cu atîta precizie și orchestrate cu atîta măiestrie ca la „Empire Theatre”. Am amintit deja teatrul marelui tragedian Irving, „Terry's Theatre”. Nu am să vă vorbesc despre celelalte teatre, mici cele mai multe, 38 la număr (cu 10 ani mai multe ca la Paris), dintre care multe se nutresc cu piese franceze moderne, traduse imediat după primul succes la Paris.

Londra n'are Boulevard propriu zise, dară unele străzi ca spre exemplu Regent Street poate rivaliza cu succes cu cel mai frumos boulevard din capitala franceză. Galanterele comercianților sînt adevărate expoziții de capo-d'opere ale industriei engleze. Vieța pe stradă încetează însă de a fi animată îndată-ce a încetat activitatea comercială. Cafenele și vieța de stradă cum există în orașele continentale, aci nu este; altfel clima și temperatura puțin blîndă s'ar opune la aceasta. Englezul este foarte conservator în moravurile sale, care de șapte secole în coace sînt tot aceleași. El nu cântă să imi-

teze alte popoare și alte obiceiuri. Ale sale le găsește bune pentru el și pentru țeara lui, și le păstrează. Această calitate de a se îndestula cu al lor, ei o numesc *self-sufficiency*. O calitate însă care este mai deamîna de admirațiune și mai rar de găsit la alte popoare este: *self-confidence* încrederea în sine toșuși, care o găsești în nație ca întreg și în fiecare individ britanic. Li-se impută Englezilor de a fi egoiști și de a fi hipocriți. Egoismul Englezului însă are meritul a fi franc. Englezul știe, că egoismul este în natura omului și prezenta lui în cantitate mică este chiar necesară într-un caracter bine echilibrat, și numai atunci devine neplăcut, cînd este ascuns.

Opinia Francezilor, că Englezii sînt hipocriți sau fățarnici, este foarte eronată și nu este decât rezultatul antagonismului religios. Englezul zice o rugăciune de câte-ori să pune la masă, și merge totuși Dumineca la biserică. La început și eu credeam că o face aceasta din spirit hipocrit, dară acum sînt convins că m'am înșelat. Englezul crede în existența unui Dumnezeu și este fericit de a fi creștin. În ori-ce casă vei intra, biblia o vei găsi pe masa salonului și după legătura acestei biblii, în aramă, argint sau aur, vei pute deduce starea materială a proprietarului. Dumineca bisericile sînt pline, și dacă nu ajungi la oră, nu găsești loc. Donă servicii divine se sîrbbează pe zi la ore fixe și Dumineca nu numai că nu poți merge la teatru, dar' nici restauranturile nu sînt permise a se deschide pînă la 6 ore, ora la care sfîrșește biserică. Dumineca nu poți primi nici expeda scrisori oficiale postale fiind închise. Chiar și mersurile trenurilor sufer o notabilă alterațiune. Ai două trenuri pe linia ca Londra—Liverpool, unde în zile de lucru ai douăzeci-și-patru. Pentru dragul exactității voce să remarcăm că în orașele de provincie se face o distribuție

de scrisori, una singură, Dumineca, dar' în Londra—Piosna nici măcar una, și dacă aștepti scrisoare importantă, n'ai decât să rabzi pînă Luni, și dacă nu ești în pension n'ai decât să te îndestulești de mîncarea ce ți-o poate oferi gazda cășii, care nu totdeauna este artistă în materie culinară.

Planul Dumineca nu servește decât pentru cîntece religioase și într-o familie, care se respectă, jocuri de cărți, de șah sau ori-ce joc de distracție este interzis Dumineca.

Visite nu se primesc și nu se fac în ziua lui Dumnezeu altfel, că nu-ți mai rămîne altceva de făcut, decât să mergi la biserică protestantă spre a asculta o predică, mai mult sau mai puțin monotonă. Dacă este imposibil să demonstrezi existența lui Dumnezeu, este tot atât de imposibil să demonstrezi că nu există, de aceea din două Englezul crede ceea ce-i convine mai bine, ce credeau părinții și protopărinții lui și e fericit ca și copilul care învață prima sa rugăciune, acceptînd cu sinceritate ceea ce-i zice mamă-sa, fără a căuta să se peardă în argumentațiuni.

Englezul pînă la bătrînețe își conservă inima bună de copil. Are caracterul drept și franc și în genere vorbind nu este hipocrit, nici egoist. Englezul este cel mai perfect gentilom, precum Franceza este cea mai perfectă femeie și soție. Caracterul lui Albion nimic n'are comun cu caracterul nemțesc, și ori-ce Englez s'ar supăra de o comparație făcută în sensul acesta în aceeași măsură, în care nouă Românilor nu ne place a fi puși pe același bîld cu slavii, fiindcă limba noastră conține căteva cuvinte slave.

După profesorul Langenscheid din Berlin, 25% din cuvintele engleze sînt de origine germană și 28 sau 30%, de origine latină.

Este o mare eroare a judeca pe Englezi după acei conaționali ai lor, cari stau cu lunile și cu anii prin pensionurile continentului.

Englittera fiind statul cel mai bogat din Europa, aci este și vieța cea mai scumpă. Conservînd aceleași exigențe, poți trăi în Germania cu jumătate atîtea parale, în Italia și Spania cu a treia parte atîta cât ai cheltui aci. Cînd Englezul își vede din o cauză sau alta venitul seu redus, ei pleacă spre continent pentru un an doi sau și mai mult spre a-și recăstiga ecuilibrul bugetului. E evident, că acești „călători siliți” nu sînt de o extraordinară veselie, ba sînt taciturni și se ferece a veni în contact cu străini, pe cari îi consideră puțin interesanți și rău crescuți (cu deosebire pe Germani). Cu totul diferit este Englezul în țeara lui, unde devine cel mai ospitalier și cel mai sociabil om din lume. Leneșii sînt rău văzuți la Londra și cei cari trăiesc fără a munci preferă a-și fixa reședința la Paris, unde numărul rentierilor englezi trece peste 25.000. La Paris nu trăiesc mai ieftin decât aci, dar' au mai multe distracțiuni, o climă mai clementă și sînt mai puțin expuși spleenului (cetește: splin), care este o teribilă depresiune psihică. Sesonul acestei boli se începe deodată cu ceața, adică pe la mijlocul lui Octombrie, dar' grasează cu mult mai mult în Noembrie, cînd ceața devine mai groasă și conduce pe mulți la sinucidere, cu deosebire pe aceia, cari nu pot suporta o viață prea uniformă și prea monotonă.

„Drace, ear' să mă îmbrac?” — zise Englezul deșteptîndu-se într-o dimineață.

Își luă apoi revolverul și se împușcă. În casuri de acestea este de importanță să nu se greșească, căci legea britanică pedepsește greu ori-ce încercare nereușită de sinucidere.

Femeia engleză joacă un rol cu totul altul aci, decât pe continent. Cînd a trecut etatea de 16 sau 17 ani, ea este sau se consideră tot atât de liberă, ca și un fîcior. Își ia bastonul a mână, își pune o floriceică la piept și pornește în primărie la *Hyde-Park*, singură sau în compania altor fete sau băieți de vîrsta ei. Devenită mai bătrînă, ea nu are cea mai mică hesitație a frecuenta bar-urile (locale unde se debită beuturile alcoolice) și confiseriile. Ceea-ce în Paris numim chaperon nu este usagiu la insulari. Damele din clasele aristocratice superioare însă sînt însoțite de un servitor sau servitoare, dar' această nu atîta în calitate de „porte-respect”, cît pentru a ave pe cineva la dispoziție în cas de lipsă. Englezul nu-și ridică pălăria decât înaintea unei dame și numai dacă aceasta l'a salutat deja; el n'are dreptul să o salute cel dintîiu. De asemenea între bărbați, cel care este mai tînăr și în poziție socială mai inferioară trebuie să aștepte ca cel mai bătrîn să-i facă atîta favorul salutului cu capul sau cu mîna.

Pălăria între bărbați în nici un eas nu se ridică, nici aplecări de cap sau de trup nu se fac, cum este obiceiul la Nemți. Englezul nu este formalist nici pedant. Trebuie că este Francez acela, care a inventat umătoarea istorie:

„Vaporul era p'aci să se cufunde; un mic matelot intră în cabina Englezului: „Mylord, caută și te scapă, căci ne cufundăm”. „Cară-te de aci”, îi răspunde lordul, „nu știu că e treaba căpitanului, de a-mi anunța un eveniment atît de grav”. Dacă această anecdotă e rea pentru a demonstra formalismul, e bună pentru a arăta sîngele rece și flagmatic al Englezului.

Restaurantul I. Mihaiu

Strada Morii 11. Mai înainte „Pusch“. Strada Morii 11.

Recomandând pe calea aceasta onorabilor mei mușterii și p. t. publicului, de nou restaurate mele

localități de iarnă,

cu lumină electrică, îmi permit a-î ruga respectuos să-mi fie și pe mai departe oaspeți.

Se servesc numai beri excelente ș. a.:

de **Habermann**, totdeauna dela cep.
de **Trei stejari** (Bock) și
de **Steinbruch**, în sticle.

Vinuri de cea mai bună calitate:

Vin de masă 36 și 50 cr. litra, vinuri vechi ardeleni, prima calitate 60 cr. litra, Risslinger și vin roșu de Vilány 70 cr. litra.

Eu n'am eruat nici o jertfă, ca localitățile de iarnă adătoare în acest restaurant să le aranjez și cu Billard, spre cea mai mare mulțumire on. p. t. public m'ei voi născu cu cea mai mare îngrijire a ave mănecări bune și un serviciu solid, exact și prompt.

Tot în restaurantul sus numit se primește și o fată solidă.

De numeroasă clientelă se roagă

Ioan Mihaiu,
restaurateur.

[2863] 1—3

La librăria „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi
asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferințe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se adă de vânzare:

Scrierile
mult regretatului poet-prosator

Traian Demetrescu.

„Intim“, poeme în proză, nuvele, 1894 fl. — 50

„Sensitiv“, poezii, 1894 „ — 50

„Iubita“, nuvele, 1895 „ — 1.—

„Priveliști din viață“, (cu portretul autorului), nuvele, 1896 „ — 1.25

„Aquarele“, poezii, ed. Șaraga, 1896 „ — 50

La comanda, care sunt de a se adresa la „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu (Nagy-Szeben) să se adaugă încă câte 5 cr. porto de 1 volum.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Așez de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreună cu

însoțiri de consum, de vânzare, de vile, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

întințarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“.

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se adă de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Baza de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavaler de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se adă de vânzare

„POESII“

DE

IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficientă și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maldadele stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare** etc. [1789] 68—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se adă de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se adă de vânzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

în

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți intermitenți în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

Biblioteca lui George Barițiu.

Cele mai ieftine cărți românești!

Librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu ajunse în posesiunea unei mari părți din biblioteca lăsată de neuitatul

GEORGE BARIȚIU

se află în plăcuta poziție de a oferi publicului românesc cărți prețioase cu cel mai redus preț.

„Istoria Transilvaniei“.

Marele op al regretatului nostru istoric:

„PĂRȚI ALESE DIN ISTORIA TRANSILVANIEI“,

pe 200 de ani din urmă (3 volume). Se poate procura cu **preț redus**. Anume:

Vol. I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Vol. II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Vol. III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Opol întreg broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șese fl. și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

„Dicționarul unguresc-românesc“.

Broșurat în loc de fl. 2.50 costă acum numai fl. 1.50. Legat costă numai fl. 2.50.

Alte cărți rari și prețioase.

Prețuri reduse:

Dicționarul limbii române, după însărcinarea dată de societatea academică română, elaborat ca proiect de A. T. Laurian și I. C. Massimu. Colaboratori Iosif Hodoș și George Barițiu. — București 1876, opul complet numai 4 fl.

Glossariu, care cuprinde *vorbele din limba română străine* prin originea sau forma lor, precum și cele de origine înduioasă. Elaborat de A. T. Laurian și I. C. Massimu. București 1871, 584 pagini numai 50 cr.

Othello, novelă de Wilh. Hauf, traducere. 81 pagini numai 10 cr.

Responsabilitatea ministerială. Discursul de reîntrire al procurorului general și răspunsul prim-președintelui înaltei curți de cassatiune și de justiție la 16 August 1866 cu un apendice. București 1866, 57 pagini numai 10 cr.

Criticele „istorice“ ale lui Iosif Sterca de Kerpenyes scărmanate — informațiune tipărită ca manuscris de George Barițiu. Sibiu 1892, 22 pagini 5 cr.

Două drame familiare, lectură pentru tinerimea de sexul femeiesc. Sibiu 1891, 44 pag. numai 20 cr.

Aotele conferinței electorale a reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, ținută în Sibiu la 1, 2 și 3 Iunie 1884. — Sibiu, 1884 84 pag. numai 20 cr.

Tesaur de Monumente istorice, atât din vechi tipărite cât și manuscrise, cea mai mare parte străine, adunate, publicate cu prefațe și note ilustrate de A. Popiu Ilarianu. (Tomul II. și III.) București 1864 à 1 fl. 50 cr.

Două raporturi de-ale acelor prefecți de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut luptele cu insurgenții unguri până la reîntrirea trupelor imperiale în Transilvania. — Sibiu 1884, 80 pagini numai 15 cr.

Opurile lui Cain Corneliu Tacit, traduse de Gavril I. Munteanu, director și profesor, date în tipar sub auspiciile societății academice după încetarea din viață a traducătorului (Biografia traducătorului anexată). Sibiu 1871 1 fl.

Darea de seamă asupra procesului politic de presă al dlui George Barițiu, redact. „Observatorului“, în chestiunea colectelor pentru soldații români răniți. (Pertractarea finală din 30 Aprilie n. 1879). În loc de 25 cr. acum numai 10 cr.